

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 5P/26/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5914203765
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Majerčíková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2014:5914203765.3

Rozhodnutie

Okresný súd Ružomberok samosudkyňou JUDr. Jankou Majerčíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Z., nar. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov: matky R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. a otca R. nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z., adresa na doručovanie F., maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, o návrhu otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd návrh otca **z a m i e t a**.
Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 14.04.2014 otec dieťaťa žiadal, aby súd zveril maloletého Z. do jeho osobnej starostlivosti. Bol prítomný na pojednávaní ohľadom umiestnenia syna do Q. v D. pričom podľa jeho názoru synovi prospeje oveľa viac, keď bude žiť s otcom, ako keby vyrastal v Q. bez rodičov. Taktiež je presvedčený o tom, že sa o syna dokáže plnohodnotne postarať vo všetkých smeroch a vie ho usmerniť v živote. Problémové správanie syna bolo spôsobené hlavne vzťahmi v rodine.

Otec dieťaťa vo svojej výpovedi na pojednávaní zotrval na svojom písomne podanom návrhu a žiadal, aby bol maloletý Z. zverený do jeho osobnej starostlivosti. V súčasnosti však maloletý Z. je nezvestný, nemá vedomosť o jeho pobyte, nemá na neho kontakt rovnako ani syn sa s ním nekontaktoval. Otec dieťaťa pracuje na základe dohody o pracovnej činnosti uzavretej medzi zamestnávateľom E. zo dňa 22.03.2014, pričom má dohodu uzavretú do 31.12.2014, odmena za vykonanú prácu predstavuje 2,20 EUR brutto na hodinu. Nemá vlastné bývanie, býva u svojich známych v F., snaží sa však získať si vlastné bývanie, chcel by ostať na dedine, býva v dome aj so svojim synom.

Matka dieťaťa sa pripojila k návrhu otca a súhlasila s tým, aby bol zverený do osobnej starostlivosti otcovi, v súčasnosti je nad maloletým síce nariadená ústavná starostlivosť a maloletý Z. bol umiestnený do Q. L. D., avšak hneď po nástupe do uvedeného zariadenia syn nepovolene opustil zariadenie a doposiaľ nikto o ňom nemá žiadnu vedomosť. Matka kontaktovala policajtov, rovnako aj Q. avšak bezvýsledne.

Kolíznym opatrovníkom uviedol, že v súčasnosti sa maloletý Z. nezdržiava ani u jedného z rodičov, ani v Q. z toho dôvodu nie je známe ani stanovisko maloletého Z., či chce byť so svojim otcom, taktiež otec nepreukázal vytvorenie všetkých podmienok na to, aby mohol vychovávať svojho syna. Maloletý Z. bol predbežným opatrením odovzdaný do dočasnej starostlivosti Q., uznesenie o nariadení predbežného opatrenia bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 9CoP/51/2014-57 zo dňa 29.05.2014, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že z doteraz vykonaného dokazovania je zrejmé, že rodičia výchovu maloletého nezvládajú a účinné neboli ani doterajšie pobyty maloletého v diagnostických centrách, prípadne ambulantne vykonávaná starostlivosť psychiatra a psychológa, preto sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s rozhodnutím prvostupňového súdu.

Vrámci dokazovania sa súd oboznámil s obsahom listín založených v spise, ako aj s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 7P/61/2013, pričom zistil a ustálil nasledovný skutkový a právny stav:

Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 3C/149/2008-27 zo dňa 28.10.2008 bolo manželstvo rodičov maloletého Z. rozvedené, maloletý Marek bol na čas po rozvoде zverený aj so svojou sestrou Michaelou do osobnej starostlivosti matke a otcovi bolo uložené prispievať na výživu v tom čase maloletej Michaely výživným vo výške 3 500,- Sk mesačne (116 EUR) a na výživu maloletého Mareka výživným vo výške 3000,- Sk mesačne (100 EUR). Styk otca s maloletými deťmi bol upravený v neobmedzenom rozsahu. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 08.12.2008.

Okresný súd Ružomberok na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok uznesením č.k. 5P/17/2014-11 zo dňa 12.03.2014 predbežným opatrením odovzdal maloletého Z. do dočasnej starostlivosti Q. a rodičom maloletého Z. uložil prispievať na jeho výživu výživným vo výške 100 EUR mesačne na účet Q. Súd tak rozhodol z dôvodu, že maloletý sa pohyboval v závadových partiách, pretrvával u neho zvýšené riziko vzniku závislosti, páchania trestnej činnosti, zotrvávanie v súčasnom prostredí za súčasných podmienok vážne ohrozovalo ďalší osobnostný vývoj. Okrem toho v prvom polroku školského roku 2013/2014 mal podľa oznámenia Strednej T. školy M. vymeškaných 124 vyučovacích hodín, z toho 11 hodín bolo neospravedlnených. Uznesenie Okresného súdu Ružomberok bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 9CoP/51/2014-57 zo dňa 29.05.2014.

Okresný súd Ružomberok rozsudkom č.k. 5P/17/2014-33 zo dňa 01.04.2014 nariadil ústavnú starostlivosť maloletého Z. a maloletého umiestnil do Q. zároveň uložil matke dieťaťa povinnosť prispievať na jeho výživu výživným vo výške 60 EUR mesačne a otcovi dieťaťa uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého Z. výživným vo výške 100 EUR mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred na účet Q. počnúc právoplatnosťou výroku tohto rozsudku. Na základe odvolania otca dieťaťa proti vyššie uvedenému rozsudku bol spis predložený Krajskému súdu v Žiline, pričom v čase rozhodovania súdu v konaní 5P/26/2014, konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti (5P/17/2014) nebolo právoplatne skončené.

Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok z prešetrenia pomerov na strane otca dieťaťa (č.l. 13 spisu) bolo zistené, že na adrese F. pri opakovanej návšteve bol zastihnutý brat otca dieťaťa Z. N., ktorý žije v domácnosti spoločne so svojou matkou, otec dieťaťa sa na tejto adrese nezdržiava, je to len jeho kontaktná adresa na doručovanie pošty. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok telefonicky kontaktoval otca dieťaťa za účelom zistenia jeho súčasného bydliska, otec sa vyjadril, že v súčasnosti nemá trvalé bydlisko, býva striedavo u známych v Q. a okolí. Pokiaľ by mu syn bol zverený do osobnej starostlivosti, je schopný si aj do týždňa zabezpečiť stále bývanie. Je evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok ako uchádzač o zamestnanie, pracuje na dohodu o vykonaní práce v stavebnej firme E.. Venuje sa aj pestovaniu chemicky neošetrenej zeleniny a jej predajom si tiež finančne vypomáha. Pozemok mu za tým účelom poskytol pán farár z F.. Chovu zvierat sa už v súčasnosti nevenuje, predal ich. Podľa potvrdenia Q., maloletý Z. sa od 19.03.2014 nepovolene zdržiava mimo zariadenia na výkon rozhodnutia súdu (uznesenie Okresného súdu Ružomberok č.k. 5P/17/2014-11 zo dňa 12.03.2014), doposiaľ nebol zadržaný a miesto jeho pobytu nie je známe. Vedenie Q. v D. žiadalo Obvodné oddelenie Policajného zboru Ružomberok listom zo dňa 04.04.2014 o odoslanie písomnej správy zo dňa 20.03.2014 „O zadržanie menovaného“, ktorý dňa 19.03.2014 reedukačné centrum nepovolene opustil a reedukačné centrum nemá o maloletom Z. žiadne informácie.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Nariadenie ústavnej starostlivosti prichádza do úvahy v prípade, ak je výchova maloletého vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedú k náprave. Vzhľadom na dokazovanie vykonané v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 5P/17/2014 súd ustálil, že u maloletého pretrvávali výchovné problémy, ktoré rodičia neboli schopní zvládnuť, maloletý Z. napriek absolvovanému pobytu v Detskej S. D. nezlepšil svoje správanie, nechodil do školy, pohyboval sa v závadových skupinách, súd má za to, že nariadenie ústavnej starostlivosti v danom prípade je nevyhnutné, dôvodné a predovšetkým v prospech maloletého. Maloletý Z. sa postupom času stával agresívnejší, vulgárnejší a útočnejší, vzhľadom na pretrvávajúce výchovné problémy súd nariadil maloletému ústavnú starostlivosť, ktorú si vykoná v Q. Podľa správy RG. maloletý Z. bol prijatý dňa 18.03.2014 do ich zariadenia, v rámci individuálneho reedukačného programu bol zaradený do učebného odboru Z. na Strednej odbornej škole D., avšak dňa 19.03.2014 o 18.30 hodine nepovolene opustil zariadenie reedukačného centra, policajné orgány boli požiadané o začatie pátrania za účelom jeho zadržania. K dnešnému dňu miesto jeho pobytu nie je známe.

Ústavná starostlivosť predstavuje výchovné opatrenie, ktoré má vytvoriť čo najpriaznivejšie podmienky na výchovu maloletého dieťaťa a je predovšetkým výchovným, nie represívnym opatrením. Ústavnú výchovu, teda nemožno chápať ako formu sankcie alebo povinnosti uloženej dieťaťu, pretože keď pominú podmienky, ktoré si nariadenie ústavnej starostlivosti vynútili, súd ústavnú starostlivosť zruší. Preto je potrebné na ústavnú starostlivosť prihliadať ako na prípad riešenia riadne nezabezpečenej výchovy dieťaťa tak, ako to má na mysli Dohovor o právach dieťaťa. Je to však krajný výchovný prostriedok, predpokladá nielen vážne narušenie výchovy dieťaťa, ale aj zistenie, že iné výchovné opatrenia k náprave nevedli. Vzhľadom na závažné narušenie výchovy dieťaťa, ktoré sa prejavovalo v jeho značne negatívnom správaní ako aj vzhľadom k tomu, že rodičia maloletého, či už zo subjektívnych alebo objektívnych príčin nezabezpečili a nezvládli jeho výchovu, súd má za to, že nariadenie ústavnej výchovy je stále aktuálne a v záujme dieťaťa aj potrebné. Navyše aj súčasné správanie maloletého, ktorý utiekol z Q. a nepovolene sa zdržiava mimo uvedeného zariadenia svedčí o tom, že výchovné problémy a problémové správanie u maloletého stále pretrvávajú.

Preto súd nemal za preukázaný dôvod na zrušenie ústavnej starostlivosti a zverenie maloletého Z. do osobnej starostlivosti otca, z uvedených dôvodov, keďže samotný otec v súčasnosti nedeclaroval podmienky vhodné pre starostlivosť o maloletého Z., súd jeho návrh ako predčasný zamietol.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 146 ods. 1 písm. a) OSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 OSP).